

FIRST® **LEGO**® *League*

TUT **RIALS**

teach

share

learn

ШЕСТЕРНІ ДЛЯ РОБОТІВ LEGO

БРАТИ СЕШАНЬ

Перекладено на українську групою KFAR GALIM Atid Plus, ІЗРАЇЛЬ #2101

ЦІЛІ

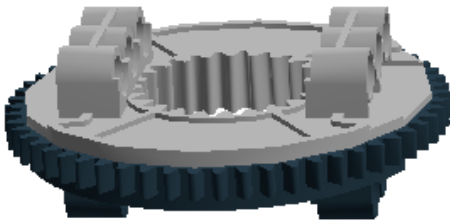
- Дізнайтеся про різні типи шестерень LEGO та для чого ви їх використовуєте
- Навчіться розраховувати коефіцієнти шестерень
- Вивчіть деякі корисні прийоми з шестернями

ЩО ТАКЕ ШЕСТЕРНЯ?

- Шестерня — це колесо із зубцями, яке входить в зачеплення з іншою шестірнею
- Існує багато різних видів шестернь
- Шестерні завзивачай використовують для
  - Зміни швидкості
  - Зміни крутного моменту
  - Зміни напрямку

3. Коронний механізм

Поворотний стіл

Ручка колеса

зубчаста рейка

Коронний механізм

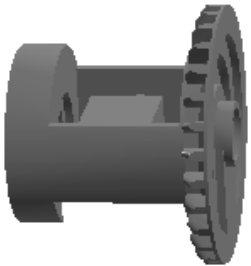
Прямозубі шестерні

Подвійні конічні шестерні

Диференціал

Одинарні конічні шестерні

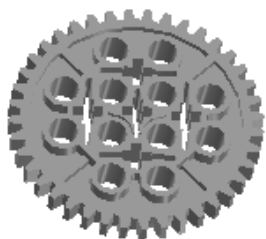

Черв'ячна передача

НАЗВАННЯ ЛЕГО ШЕРСТЕРЕНЬ

- Шестерні LEGO позначаються за типом і кількістю зубів

Цилиндрична шестерня на 40 зубів

Цилиндрична шестерня на 24 зуба

Цилиндрична шестерня на 16 зубів

Цилиндрична шестерня на 8 зубів

ВЕДУЧІ, СЛІДКУЮЧІ ТА НАТЯЖНІ ШЕСТЕРНІ

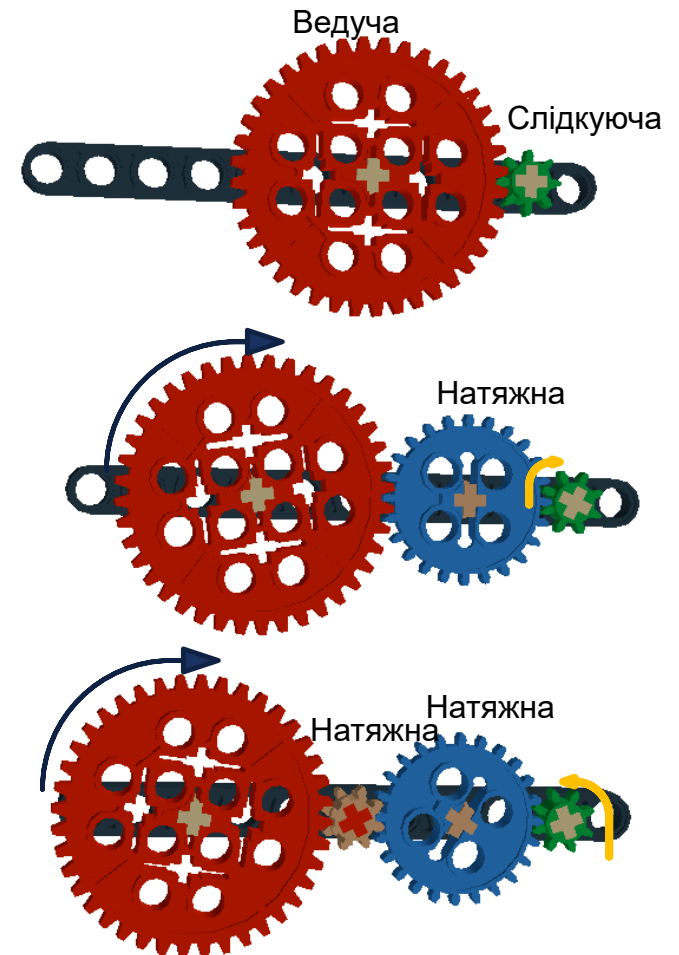
Ведучі: шестерня, яка застосовує силу (шестерня, підключена до двигуна на роботі).

Слідкуючі: остання шестерня, , що приводиться в рух

Натяжні: шестерня, яку обертає водій, яка потім обертає ведучу шестерню

Примітки щодо шестерень:

- 1) Коли 2 шестерні з'єднуються, ведуча змушує слідкуючу повернути в протилежному напрямку
- 2) Вам потрібна непарна кількість натяжних шестерень, щоб змусити ведучу і слідкуючу обертатися в одному напрямку.
- 3) Вам потрібна парна кількість натяжних шестерень (або жодних), щоб змусити слідкуючу і ведучу шестерні обертатися в протилежному напрямку

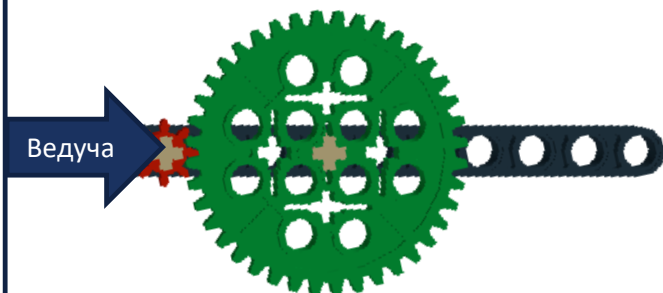

ЗНИЖЕННЯ І ПІДВИЩЕННЯ ШЕСТЕРЕНЬ

ЗНИЖЕННЯ ШЕСТЕРЕНЬ

(збільшує крутний момент,
зменшує швидкість)

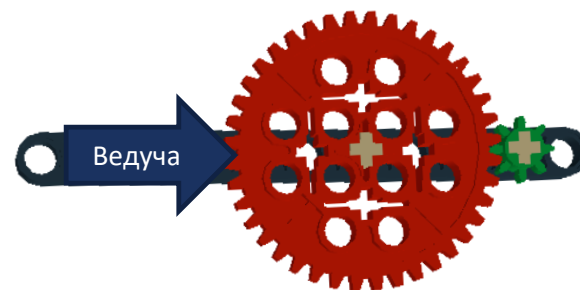
Мала ведуча Велика слідкуюча

ПІДВИЩЕННЯ ШЕСТЕРЕНЬ

(збільшує швидкість, зменшує
крутний момент).

Велика ведуча Мала слідкуюча

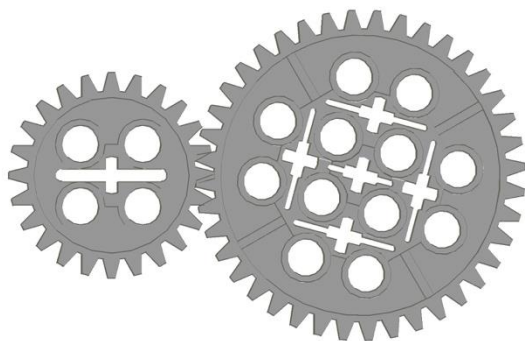
РОЗРАХУНОК КОЕФІЦІЄНТІВ ШЕСТЕРЕНЬ

- Передавальне відношення = кількість зубів у ведучому механізмі: кількість зубів у приводі

ЗНИЖЕННЯ ШЕСТЕРЕНЬ

(збільшує крутний момент,
зменшує швидкість)

Ведуча   Слідкуюча

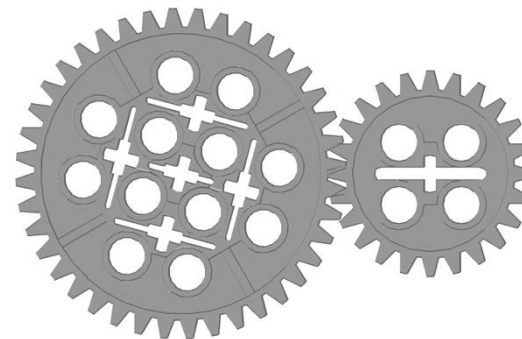

$$40/24 = 5:3$$

ПІДВИЩЕННЯ ШЕСТЕРЕНЬ

(збільшує швидкість,
зменшує крутний момент)

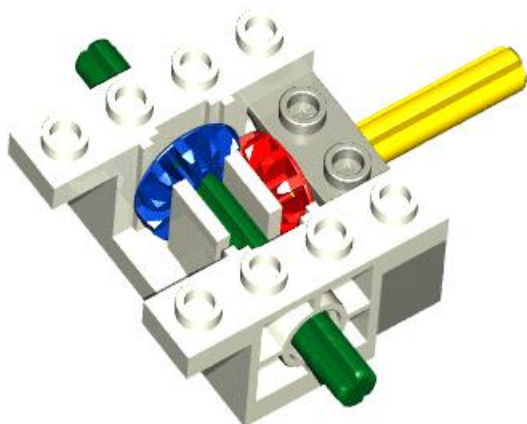
Ведуча   Слідкуюча

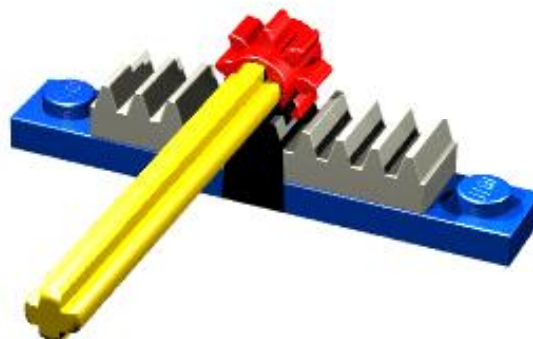
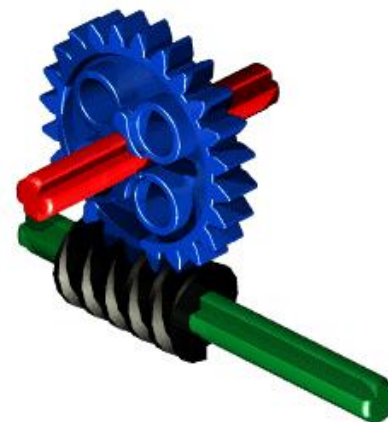
$$24/40 = 3:5$$

ЗМІНИ НАПРЯМОК РУХУ

Ви можете використовувати шестерні, щоб змінити напрямок руху.

Кредити: Усі анімовані зображення взято з: <http://technicopedia.com/fundamentals.html>. Щоб переглянути їх правильно, вам потрібно буде використовувати «Режим слайд-шоу» в PowerPoint.

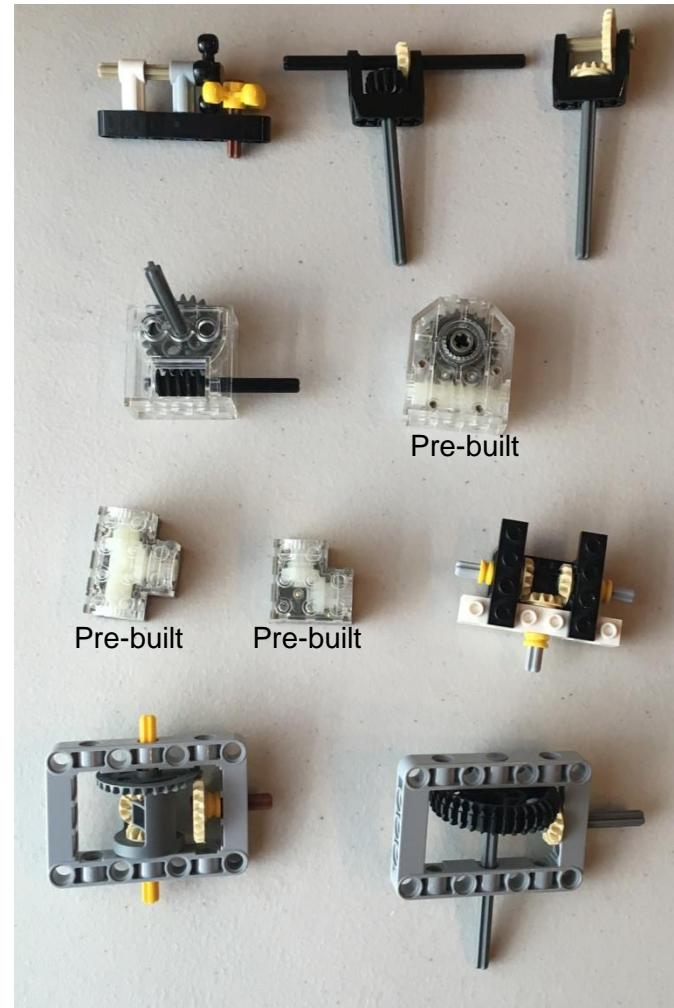
ПРОБЛЕМИ З ЛЕГО ШЕРЕСТЕРНЯМИ

- Дві поширені проблеми, з якими ви можете зіткнутися:
  - Ковзання шестерні: Ковзання відбувається, коли зуби шестерень скачуть, коли ви подаєте потужність
  - Люфт шестерень: Люфт — це простір між зубцями, де шестерні заходять у зачеплення. Коли місця забагато, це називається слабиною. Коли його занадто мало, ви створюєте занадто багато тертя.

Рішення: намагайтеся уникати довгої послідовності шестерень. Використовуйте коробку шестерень. Сітчасті шестерні згідно специфікації.

КОРОБКИ ШЕСТЕРЕНЬ МОЖУТЬ БУТИ КОРИСНИМИ

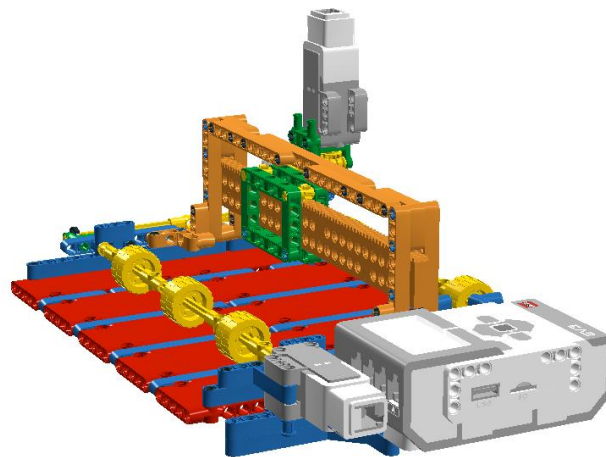
- Коробки шестерень можуть допомогти зменшити деякі проблеми, з якими ви можете зіткнутися під час будівництва за допомогою передач.
- Деякі вже готові (з передачами в комплекті).
- Деяким потрібно вставити шестерні в коробки
- Деякі з них можна зібрати з нуля за допомогою технічних частин

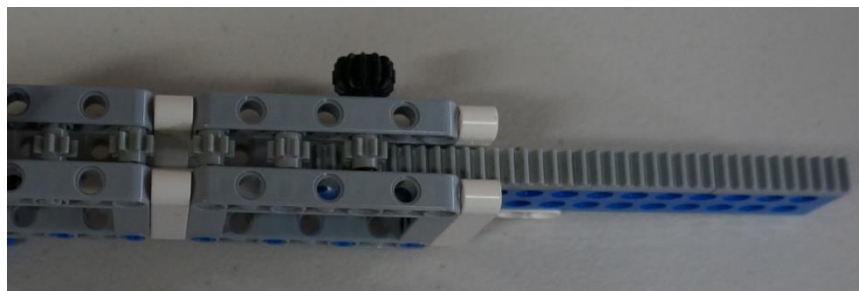
РЕЙКОВІ ШЕСТЕРНІ ДЛЯ ВЕРТИКАЛЬНОГО І ГОРИЗОНТАЛЬНОГО РУХУ

Опорна
конструкція Wall-
E7 від Marc-Andre
Vazergui виконана
з рейковими
шестернями

PIX3L PLOTT3R від Санджя та
Арвінда Сешана використовує
рейкові шестерні

КОРИСНИЙ ІНСТРУМЕНТ ОНЛАЙН-ЗНАЧЕННЯ

Tools:

LEGO™ Gear Ratio Calculator

CALCULATOR

Click the images to select the respective gears. Start with the first pair and add more pairs as needed:

DRIVER GEAR

FOLLOWER GEAR

+

ADD ANOTHER PAIR OF GEARS

RATIO CALCULATOR FOR PLANETARY GEARS

Assuming that the red gear is the input, the gray beam is the output and that the yellow gear is not rotating (e.g. fixed to a motor): specify numbers of teeth for red and yellow gear below, then click calculate.

Red gear: teeth | Yellow gear: teeth

<http://gears.sariel.pl/>

ІНШІ КОРИСНІ РЕСУРСИ

- Детальніше про шестерні: <http://sariel.pl/2009/09/gears-tutorial/>
- Анімація шестерні: <http://technicopedia.com/fundamentals.html>
- Technic Gearing: Books by Yoshihito Isogawa

УСПІХІВ!

- Цей посібник створили Санджай Сешан і Арвінд Сешан
- Більше уроків на www.ev3lessons.com та www.flitutorials.com
- Урок перекладений групою Mystic Beavers #2101

